

a więc wobec tego, czemu nazwa „woda” przysługuje najbardziej ze wszystkich bytów, co jest prąźródłem wody, wodą przeobfitą. Jeśli zatem Pan wysuszył to, co „najbardziej jest” wodą, to znaczy, że Pan jest naprawdę potężny!

Zestawienie słów ukazuje, że paralelizm obrazów (przerąbania Rahaba / przecięcia Smoka / osuszenia morza / uczynienia głębokości morskich drogą dla przejścia wykupionych) prorok podkreślił nie tylko przez identyczny **początek wersetów** 51,9e i 51,10a („**Czyżeś nie Ty**”), ale i przez zastosowanie **imiesłowu** w każdym z analizowanych czasowników: Pana ramię ukazane jest tu jako *rozłupujące* Rahaba, *rozcinające* Smoka, *osuszające* morze, *czyniące*⁴⁶³ drogę. Dzięki temu widoczne jest, jak bardzo hagiografowi zależało, by czytelnik dostrzegł ten paralelizm, a zatem i wyrażaną przez niego myśl teologiczną: **rozdzielenie Morza Sitowia (poprzez osuszenie części jego wód) jest równoznaczne z rozpołowieniem zwierzęcia – Rahaba, Smoka.**

Jest to ta sama myśl, jak w analizowanym już wcześniej (por. punkt 2.2.1.) Ps 136,13, gdzie hagiograf też dał imiesłów: *Przepoławiającemu* Morze Sitowia **na połowy**.

2.2.4. Znaczenie rzeczowników «רַהַב» (Rahab), «תַּנִּין» (Smok), «לַוִּיָּתָן» (Lewiatan) oraz czasowników opisujących akt Boga wobec desygnatów tych rzeczowników

Występujące w Księdze Proroka Izajasza określenia paralelne «רַהַב» i «תַּנִּין» wymagają wyjaśnienia⁴⁶⁴. Ich znaczenie zostanie ukazane razem z podobnym im jeszcze jednym słowem – «לַוִּיָּתָן».

⁴⁶³ Słowo «רַהַב» w Iz 51,10c – to rodzajnik + *qal participium* rodz. żeńskiego l. poj. czasownika «רַהַב». Tłumaczenie jako *participium* jest wymienione jako jedna z wersji tekstu hebrajskiego w: R. Kittel (red.), *Biblia Hebraica*, wydanie 14. Też *Septuaginta* daje: rodzajnik + *participium* (*aoristi*: ἡ θεία), tak jak i w «osuszające»: «ἡ ἔρημουςα». BibleWorks 6.0 objaśnia go jako *qal perfectum* (podobnie w *Biblii Tysiąclecia*⁴: uczyniło), zapewne ze względu na akcent nad «ב», ale akcent – dany około VI wieku po Chrystusie – może być błędny. Poza akcentem obie formy *qal* tego czasownika nie różnią się! – por. G. Deiana, A. Spreafico (oprac. wersji oryginalnej), S. Bazyliński (oprac. wersji polskiej), *Wprowadzenie do hebrajszczyzny biblijnej*, dz. cyt., s. 103: czasowniki לָוַי. O znaczeniu Septuaginty dla rozstrzygających interpretacji zapisu hebrajskiego Biblii zob.: G. Kubski, *Teoria komentarza biblijnego* (seria: Biblioteka pomocy naukowych, 16), Poznań 2000, s. 76.

⁴⁶⁴ Por. też W. Chrostowski, *Czy Adam i Ewa mieli się nie starzeć i nie umierać? Egzegetyczny przyczynek do nauczania o nieśmiertelności pierwszych ludzi*, [w:] R. Bogacz, W. Chrostowski (red.), *Verbum caro factum est...*, dz. cyt., s. 157–158; A. Kuśmirek, *Interpretacja tradycji o „potworach morskich” (Rdz 1,21) w targumach*, [w:] tamże, s. 343–350.